

Pismo to wychodzi codzien
oprócz świąt uroczystych,
niezawodnie o godz: 4
po połudn: w drukarni
ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna.....złp. 12.
Miesięczna..... „ 3.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donic: od wicr: g. 15.

W e t a K r a k o w s k i e

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 00 q.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	U W A G I.
7	27 4. 973	† 1. 4	-- 2,8	pól zachod. {mocny	„ „	Snieg z deszczem
22. 12	„ 5. 633	-- 4. 6	0,0	Zachodni mocny	Pochmurno	
3	„ 5. 549	-- 5. 0	9,0	pól. zachod. mocny	„ „	
9	„ 5. 803	† 4. 0	-- 1,8	Zachodni mocna	„ „	Deszcz

Czesc Urzędowa.

— K R A K Ó W. —

W dniu 27 Marca 1832 r. o godzinie 10. z rana w gmachu Sukiennice zwanym w Krakowie, odbędzie się publiczna licytacya w drodze exekucyi sądowej zajętych ruchomości jako to: kanap, krzesielek, komody, szafy, stolików, zegarów stołowych, zwierciadeł i powozu czyli koczka żółto lakierowanego. Chęć licytowania mających na czas i miejsce oznaczone z gotowemi pieniędzmi zaprasza się.

W Krakowie dnia 22 Marca 1832 r.
Ignacy Kopyciński. K. S.

Czesc Nieurzędowa.

FRANCYA

PARYŻ 8 Marca.

— Protestacya papieża przeciw osadzeniu przez wojsko nasze Ankony, nadeszła tu już z Rzymu.— Wczoray J. K. Mość przyjmował ministra wojny i generała indzyniery Valazé, który miał honor przedstawić monarsze rozmaite plany i karty jeograficzne. Rozmawiano przez półtory godziny. — Mar-

szalek Mortier xiąże Trewizy wyjeżdza po jutrze w poselstwie do Petersburga. — Dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że rząd cesarsko - austriacki w zupełney jest harmonii z gabinetem francuzkim względnie niedoleżności administracyi w państwie kościelném, takiey jaka po dziś dzień jest tam zaprowadzona, i względnie potrzeby dopomnienia się o poczynienie znacznych modyfikacyi, któreby polepszyły byt poddanych Jęgo Świątobliwości. — Mamy pewne powody spodziewać się, że sprawa hollendersko belgijska, jak najlepiey dla obu stron się zakończy, skutkiem poselstwa hrabi Orłowa. Właśnie jeden ze znacznych domów handlowych w Antwerpii, odebrał stanowczą wiadomość: że wszystkie trudności dotychczasowe pomiędzy tymi krajami do dnia 15. marca załatwione zostaną. Lecz zdaje się że Belgija okupi je, utratą wolney żeglugi na rzekach wewnątrz państwa hollenderskiego. —

— Zaciągi ochotnicze do wojska: wyprawy Don Pedra nieustają w naszej stolicy. Wczoray z rana, wysłany ztąd został nowy oddział ze 100 ludzi do Belle Isle. Znajdowało się w nim kilkunastu młodzieży szkół-

ney, wielu z czeladzi rzemieślniczej i młodych wyrobników.—

Dnia 9 Marca.

— Wczoray wieczorem przybył tukuryer z Wiednia od xięcia Metternicha i posłafrancuskiego marszałka Maison, do ministerstwa spraw zagranicznych. W nocy zaś przez rady ministrów odebrał depesze z Rzymu.— Słychać że Oyciec święty do tego stopnia uniosł się wkroczeniem francuzów do Ankony; że chciał kazać wydać paszporty naszemu posłowi hrabi St. Aulaire; atoli posłowie innych wielkich mocarstw sprzeciwili się temu; i tak poseł francuzki pozostaje tam dotąd w właściwym sobie charakterze.— Przed wniesieniem jeszcze woysk francuskich do Ankony, zaszły następujące komunikacye pomiędzy świętą stolicą i hrabią St. Aulaire. Poseł francuzki podał Jego Świątobliwości urzędową notę, w której wyraził, że Król Jmci Francuzów, stósownie do poprzedniego oświadczenia pod dniem 10 stycznia r. b. wysłał eskadrę z 5,000 woyska, aby wspólnie z armiją austryacką bronić nietykalności państw papieżkich i zabezpieczyć ją.— Dodał nadto hr. St. Aulaire, że eskarda ma rozkaz udać się do Ankony, dla wysadzenia tam na ląd rzeczonoego korpusu. Oyciec święty rozkazał odpowiedzieć przez swojego sekretarza stanu, w kategoryczney nocie tegoż samego dnia, iż J.Ś. pod żadnym względem niemoże na takowe wylądowanie zezwolić, z przyczyn następujących: 1. Jzby to miało pozór, jakoby Oyciec Ś. wątpił o skuteczności działania już w tej mierze woysk cesarsko-austryackich, i okazywał przez to nienfność przeciw Najjaśniejszemu Cesarzowi Austryckiemu;— 2. Że niemoże być niewiadomo posłowi francuzkiemu, jak dalece zgubne skutki pociągnąć zdoła za sobą obecność woysk francuskich w Ankonie i w legacyach i pokazanie się trójkolorowey chorągwi i kokardy, gdy złemu i tak już trudno zaradzić, a w takim razie powiększy się nieodzownie;— 3. Że gdyby na takową interwencyą woyska francuskiego, z powodów w nocie powyższej wyrażonych, dozwoić miano; więc na teyże zasadzie, z odwołaniem się do tegoż prawa, mogłyby i inne wielkie mocarstwa woyskami cudzoziemskimi obsadzić kray papieski z uciążliwością dla skarbu i mieszkańców;— 4. Że Jego Świątobliwość żądał tylko pomocy od N. Cesarza Austrii,

jako bez pośredniego Opiiekuna krajów papieżkich, i że, ponieważ ten monarcha utrzymuje woyska swoje we Włoszech, naturalną więc było rzeczą, że Papież żądał ratunku od sąsiada, co właśnie też nastąpiło;— 5. Że Oyciec Święty, któremu szczęście jego poddanych, równie trwałość powszechnego pokoju, spoczywają na sercu; obawiać się musi: ażeby interwencya woysk francuskich, niedała powodu do zerwania pomiędzy sprzynierzonymi mocarstwami i nie pociągnęła za sobą powszechney wojny;— 6. Z tych przyczyn Jego Świątobliwość, zważywszy, że pomoc woysk francuskich wcale nie jest potrzebną; wzywa posła hr. St. Aulaire, aby Królowi Jmci Francuzów w imieniu Jego za ofiarowanie jey podziękował;— 7. Że gdyby woyska francuskie, miały przeciw mimo to wszystko, wylądować do Ankony; naówczas Oyciec Ś. znalazłby się bydyż zmuszonym, wezwać pomocy innych mocarstw, i posłom ich ninieyszą notę udzielić.— Hrabia St. Aulaire, w odpowiedzi na takową notę oświadczył, że eskadra francuzka z woyskiem znajduje się już właśnie na morzu; obiecuje atoli że woyska te niewylądują pierwey, aż Król Jmci Francuzów, o dalszych swoich wiadomości go rozporządzeniach, jakie skutkiem mających się natychmiast wysłać depeszy do Paryża, przedsięwziąć zechce.—

Dnia 10 Marca.

Podług nadeszłych doniesień z Ankony pod d. 27 lutego, jeneral Cubieres, za raz po przybyciu tam swoim, wydał następujące odezwy.

DO MIESZKAŃCÓW ANKONY.

OBYWATELE! Woyska francuzkie przybyły zająć wasze miasto. Poselstwo pokoju i gwarancyi które im poruczone zostało, tyczy się dobra waszego kraju i waszego monarchy. Poselstwo to dokonane sumiennie, tym ścisley wzmoćni związki przyjaźni, która od dawna łączy Francją z krajami państwa kościelnego. Żołnierze Najjaśniejszego Króla Jmci Francuzów Ludwika Filipa, których mam sobie powierzone dowództwo, zachowają się stósownie do owych zaszczytnych wspomnień honoru, powinności i szacunku, jakie armija francuzka zostawiła niegdy w pośróć was; dadzą porękę prawom i urzędnikom upoważnionym do ich wykonywania. Celem zdobyczy ich terażnieyszej jest tylko, wasz sza-

„cunek, i potrafią go sobie u was zjednać równie przez karność, jak męstwo, gdyby tego wymagała potrzeba. „

ROZKAZ DZIENNY.

»Officerowie podofficerowie i żołnierze!

Odezwa którą wydałem do mieszkańców obeymuje w sobie prawidło, wedle których zachowywać się macie. Król który mnie postawił na waszem czele, oczekuje po was tego wszystkiego, co może zjednać uszanowanie imieniu francuskiemu. Imie francuzów, wielką zostawiło po sobie pamięć między ludami włoskiemi. Potraficie utrzymać jego chwałę, idąc za przykładem starych legijonów; po których odziedziczyliście sztandar pełen sławy. Ażeby bydz równie jak niegdy one były straszniemi dla nieprzyjaciół, zachowajmy się bez nagany względem naszych przyjaciół. Zaręczyłem za wasze dobre sprawowanie się ministrowi woyny; i polegam na was zupełnie.

(podp.) *Jenerał CUBIERES.*

Dnia 11 Marca.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 7. gdzie toczyły się spory względem budżetu dla ministerstwa spraw zewnątrznych, wprowadzono podług swyczaju zagraniczne materye; związek z temże ministerswem mające; a mianowicie sprawy włoskie, belgijskie, i polskie. Jenerał Lafayette przytaczał tu jeszcze różne okoliczności tyczące się ostatniey i czynił mniey więcey dolegliwe wyrzuty.— Pierwszy minister Pan Kazimierz Perrier odpowiadając kategorycznie ua każdy, co do Polski oświadczył: (*) »Przystępuje teraz do Polski. Gdy terazniejsze obrady izby otwartemi zostały, toczyła się jeszcze walka w tym kraju. Upadek Warszawy sprawił żywe spory w tey izbie, i lubo to zdarzenie od dawna już, a mianowicie od zaszlych niezgód pomiędzy Polakami, łatwe były do przewidzenia, wielkie jednak wrażenie uczyniło na caley Francyi. Położenie naówczas ministerstwa było bardzo krytyczne; niezaniebdało jednak niczego, do odwrócenia ile można, grożącey Polakom burzy.— Odtąd nastąpiło mówię to wszystko, co było naprzód przewidziane. Nam teraz tylko pozostaje, dopełnić względem nieszczęśliwych Polaków świętego prawa gościnności, a na tey nigdy Francyi niezbywa. Rząd nieoprzestał tylko na daniu wsparcia przy-

bywającym na granicę Polakom, ale nawet u innych mocarstw starał się niez mordowanie o względne dla nich przyjęcie. Jużem Panów poprzednio uwiadomił, na jakie ofiary Francya przygotować się musi, ażeby była w stanie dopełnić praw takowey gościnności; obszernie zaś to wyjaśnię, gdy przyjdzie mówić o tem z kolei. Jedno jeszcze pytanie, zostaje nierozwiązane względem Polski, to jest zachowania jey narodowości. Opartą ona iest na traktatach, i dla tego niezaniebda jey Francya. Jakkolwiek bądź, Polska tey chwili, skutkiem ostatniey wydarzeń jest jeszcze w stanie tymczasowym; niepostradała jednak przez to swoich praw na traktatach opartych. — Dwór Rossyjski niezaprzecza tym prawom, i już ma Europa zapewnienie, że zasady wzwyz rzezonnych traktatów zostaną szanowane. Uzna zapewne izba, że dyskusye w tey mierze nieysca znaleźć niemogą; poymuje ona łatwo, że uczucie przyzwoitości i ważne sprawy, niepozwalają na to, a mianowicie w tey chwili, iżby takowy przedmiot, mógł bydz przez ministerstwo publicznie traktowany. Przyjmcie PP. za dostateczne, powtórne to zapewnienie, że rząd ciągle dawać będzie Polakom dowody tym żywszey przychylności, im bardziey położenie ich jest krytyczne; niebędą oni w nieszczęściu opuszczeni od Francyi. „ — Na posiedzeniu d. 8 mówił obszernie hr. Harcourt, dzisieyszy poseł przy dworze hiszpańskim, który jako deputowany, zasiada obecnie w izbie, względem różnych zamachów rewolucyinych w Europie i Francyi, z powodu których wynurzył między innemi: »Częstokroć nie bez pewnego sprzyjania, przytaczają niektórzy słowa Fryderyka II. Króla Pruskiego, który mawiał: że gdyby był Królem francuzkim, ani jeden wystrzał działowy, nie nastąpiłby w Europie; bez jego pozwolenia;— ale przytym zupełnie zapominają, że Fryderyk był duszą swego kraju, i że państwo jego niedoznawało ustawiczyney rokoszów i sprzeczek budżetowych; gdy tymczasem dziś we Francyi, pewna systematyczna opozycya zagrzebuje rząd, a nawet zewnętrznie pozbawia go wszelkiey sily; ta to jedynie opozycya, przyczyną jest nieszczęście Polaków, że w nader nierozważnym sposobie i wcale w nieprzyzwoitym czasie, podburzała ich do powstania; równie dziś przez swoje niesformność przeszkadza ona emancypacyi

(*) Z gazety pruskiy stanu.

Włoch, a nawet poprawie stanu rzeczy w Hiszpanii jest szkodliwą. Ostatni ten naród wzdycha dziś nawet do reformy; ale kto chce zaczynać ją od targnienia się na świętość tronu i ołtarza, ten u hiszpanów żadnego przyjęcia nieznajdzie. Słowem, że demagogija zabija wolność w Europie, i że równie dla Francji jest zgubną. Żyjemy jeszcze wśród zamieszek Iudu i wewnętrzno rozdzwojenia; tak niestety, sami z sobą porozumieć się niemożemy, i niejedno ważne prawo, zaledwie 3. albo 4. kreskę utrzymuje się większością, od czasów wieży babilońskiej, niebyło jeszcze równego zamieszania. Taki stan rzeczy, w żaden sposób utrzymać się dłużej niezdolna, i ani na chwilę nie-ręczylbym iż może wkrótce dwa miliony gwardyi narodowej, stawia się przed drzwiami tej izby, i powiedzą nam: »Staneliście na czele społeczeństwa dla utrzymania porządku i spokojności, a kray winien wam tylko podziękować za swoje zwaliska! Skończyliście ważną rolę, my teraz grać zaczniemy.»

NIDERLANDY.

HAGA 7 Marca.

— Dnia 5 b. m. odbyło się posiedzenie drugiej izby; wzięto na niem pod rozwagę kilka petycji przeciwko proponowanym nowym ustawom poborowym. Tegoż dnia przed południem hr. Orlów miał długą konferencyą z naszym ministrem spraw zagranicznych, a następnie rozmowę z posłem angielskim Sir Charles Bagot. Wieczorem wysłano gońca do Paryża, dokąd jak słyhać, uda się także wkrótce sekretarz legacji rossyjskiej Pan Labiński.

— Dziennik *Hadrlemsche Courant* powiada: »W tych dniach zapewniano, iż jest nadzieja, że missya hrabiego Orlowa będzie uwieczniona pomyślnym skutkiem; a nawet że dyplomatyk ten, uda się w krótkce do Londynu, opatrzony w oświadczenie: że król Niderlandów z zastrzeżeniem pewnych modyfikacji gotów jest przyjąć 24 artykuły. Jeżeli można zawierzyć obiegającym pogłoskom, żądano by w modyfikacyach tych: aby cudzoziemcom niebyła przyznana wolna żegluga na wodach między Skaldą i Renem; aby niedozwolono kontynuacyi obcych kolei żelaznych lub kanału przez nasze granice; kapitalizacyi belgijskiego udziału przy dlu-

gu; równy wzajemny udział przy przewyżce lub długu z likwidacyi syndykatu; tudzież że cytadella antwerska przed wykonaniem traktatu nie będzie wydana.

TURCYA

— Gazeta powszechna zawiera w liście z Wiednia: nadeszły tam ze Stambułu pod d. 12 lutego: następujące wiadomości: Pan Stradford Canning, który przybył w ostatnich dniach stycznia, odbył małą przejazdkę dla zabawy na morzu i powrócił do stolicy. Wyprawa egipska do Syryi nie robi żadnego postępu. Saint Jean d'Acre broni się ciągle, a wojsko tureckie ze wszystkich stron ściera posiłki.

— List umieszczony w gazecie szlązkiej, datowany ze Stambułu 10 lutego donosi: O losie twierzy St. Jean d'Acre, zostajemy w ciągłej niepewności; dotychczas niema jednak urzędowej wiadomości o wzięciu tego przedmurza-Syryi. Tymczasem wojsko ciągle wychodzi do Azyi, a z Saloniki przewieziono znaczne siły do brzegów Azyi. Mówią nawet, że jeżeliby się stosunki pogorszyły, wielki wezyr sam uda się z wojskiem powracającym z Albanii przeciwko Egipcyanom i obeymie naczelne dowództwo całej armii czynnej w Azyi. Stan Bośni pozostałby więc *in statu quo*, a z tej samej przyczyny, musiano by także odłożyć na czas dłuższy, obwarowane traktatem Adryanopolskim wcielenie 6 powiatów do Serwii. Podług listów z Syrya z dnia 19 stycznia, nowy prezydent zaczyna się nakłaniać do złożenia dobrowolnie styru rządu, a tym sposobem nastąpiłaby w Grecyi zmiana bez rozlewukrwii.

Doniesienie prywatne.

Z głównego składu mego przestałem do Krakowa do handlu Pana Jozefa Riedel preparat lekarski zwany *NETTARE DI NAPOLI* wslawiony przeciw osłabieniu i niestrawności żołądka, który podpisany ma honor cierpiącym słabości podobne polecieć. Informacya, nabywającym ten preparat, jak go używać mają, będzie udzieloną gratis.

Karol *Gaudelius* w Frankfurcie

(2razy)

nad Menem.